

НОВИНИ

12 років ув'язнення за згвалтування дітей: лозомисники отримали максимальне покарання

Заражена прокормляєською «орбациною» Угорщина заборонила импорт сільськогосподарської з України

У Кам'янці-Подільському судитимуть чоловіка, який полюбив співмешчанку та залишив її померати

Тополіціанти, підозревані у корупції, «оперативно» виїхали із СІЗО під заставу. Крім... водія. А кого з наших «достоїнників» посадили за ґрати роки?

Оперативна інформація щодо російського вторгнення станом на 22:02 22.05.2026

Сумнозвісна трамвайська глава наразі відкидає США після мавані про українські біолабораторії, тікає у відставку

На Чернігівщині у десертيرا виявили арсенал зброї (фото)

Елітні сауни замість сновців: як фірма з чорного списку АМКУ клопували будівельний ринок Закарпаття

«Гроші брати боєць» – як суддя Погосов під час конкурсу до ВАКС отримав підору від НАБУ

Хроніка «падіна веж». 549 клієнтів наші або чому смартфоні не замінили персональну скриньку в хаті лексошера

Відсутність закону як доваїл на вбивство: про Головоїсний трагедію або сін кроків до беззаченого тилу

Чому мотва нашісто мовчати? І то в цьому винен

Чорнобильська ЧАЕС на паузі: 40 років без рішень і нові загрози

Українські суди оголошили нові вирокі за воєнні злочини російських загарбників, але є проблеми

COVID-19 ДТП Донбасс Київ Розсух дітей агресія Россії атака дронами-камікадзе ВБИВСТВО вбивство мирних жителів вимагання ВОЙНА війна с Россії воєні історія РВ ВІЙНИ окупантів ВІЙНА з Росією грабїж державна зрада допомога союзників України замаи на вбивство зловживання службовим становищем знищення окупантів колаборайївна діяльність корумпшверсу корупція КОРУПЦІЯ крадіжка НАПАД Росії на Україну нерозслітти незаконне переправлення осіб через держкордон номове порівняння обстріли цивільної інфраструктури ОПЕРАТИВНА інформація пособники окупантів приласенення копів підоблення документів п'яний за кермом раєтні удари окупантє розбїй російсьї воєні злочини РУССКИЙ МИР смертельна ДТП убийство хабар чунгачьня ШАХАРІЙСТВО

РЕКЛАМА

ВІЙНА З РФ / ГОЛОВНЕ

За ґратами режиму Лукашенка в Білорусі залишаються п'ятеро українців

PUBLISHED 23 ТРАВНЯ 2026

Одніочні камери. Покарання за спроби самоубства. Ненадання меддопомоги. Так експерти ООН охарактеризували умови ув'язнення в Білорусі, де людей утримують без зв'язку з адвокатами та піддають нелюдському ставленню, яке іноді призводить до смертей за ґратами.

Наразі відомо про близько 842 політичних бранців у Білорусі. Багатьох заарештували після фальсифікованих виборів 2020 року, що спровокували масові протести, інші постраждали через неагоду з вторгненням Росії в Україну, якому активно потурас білоруський диктатор Лукашенко.

За даними білоруської правозахисної організації "Вясна", серед ув'язнених із політичних мотивів у Білорусі – понад 20 іноземців. Відбувають "покарання" литовець і француз, латвієць, поляк, росіани та принаймні п'ятеро українців. Громадянам України найчастіше "притисують" звинувачення у "шпигунстві", "агентурній діяльності", "диверсіях" та "співпраці з українськими спецслужбами".

У цьому матеріалі ZMINA розповідає про українців, яких досі утримують в білоруських в'язницях, та наводимо свідчення тих, кого вдалось звільнити за посередництва США в обмін на зняття санкцій.

Щонайменше п'ять українців влад Білорусі тримає в ув'язненні за політичними мотивами

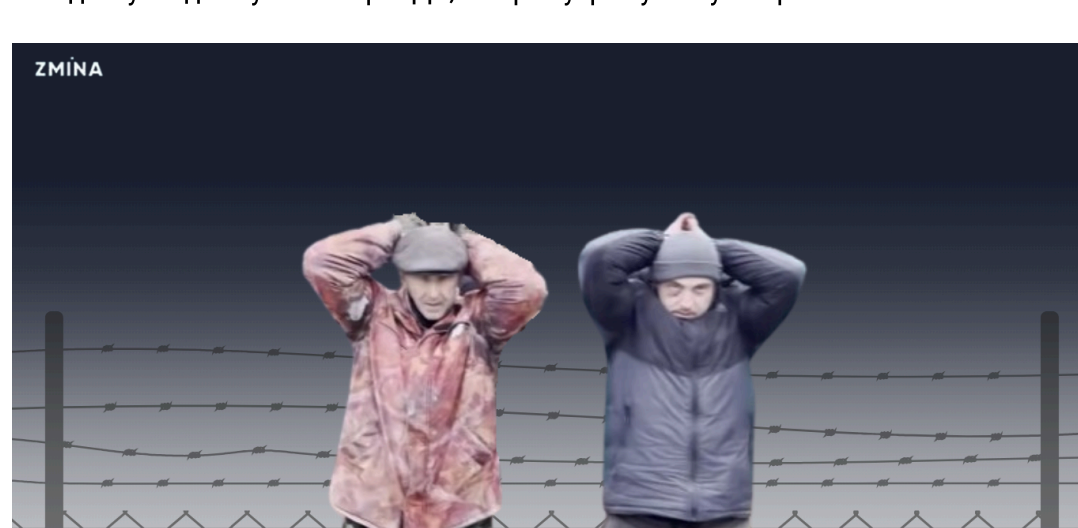
Третій рік продовжують утримувати 39-річного громадянина України Сергія Бойка. Він жив в білоруському місті Наровля. Влітку 2023 року за звинуваченнями в "агентурній діяльності" (ст. 358-1 Кримінального кодексу РБ) його засудили до 7 років позбавлення волі. Також чоловіка звинуватили до переліку осіб, причетних до екстремістської діяльності. Наразі він перебуває у виправній колонії №1 Білорусі.

Ще більше звинувачень "нависили" українському егерю В'ячеславу Бородю. У грудні 2024 року білоруси засудили його до 10 років ув'язнення за нібито "агентурну діяльність" (ст. 358-1 ККРБ), "незаконні дії з вогнепальною зброєю" (ч. 4 ст. 295 КК РБ), "незаконний перетин державного кордону" (ч. 3 ст. 371 КК РБ), та ще кілька вигаданих злочинів. 44-річного чоловіка затримали у сльському районі Білорусі, який межує з Житомирською областю. Подіє стало відомо із пропагандистського фільму, в якому розповідається, що Бородій нібито "пробішов підтокову в навчальному центрі ГУР" та ще й "співпрацював із СБУ". Наразі він знаходиться у виправній колонії №17.

В'ячеслав Бородій

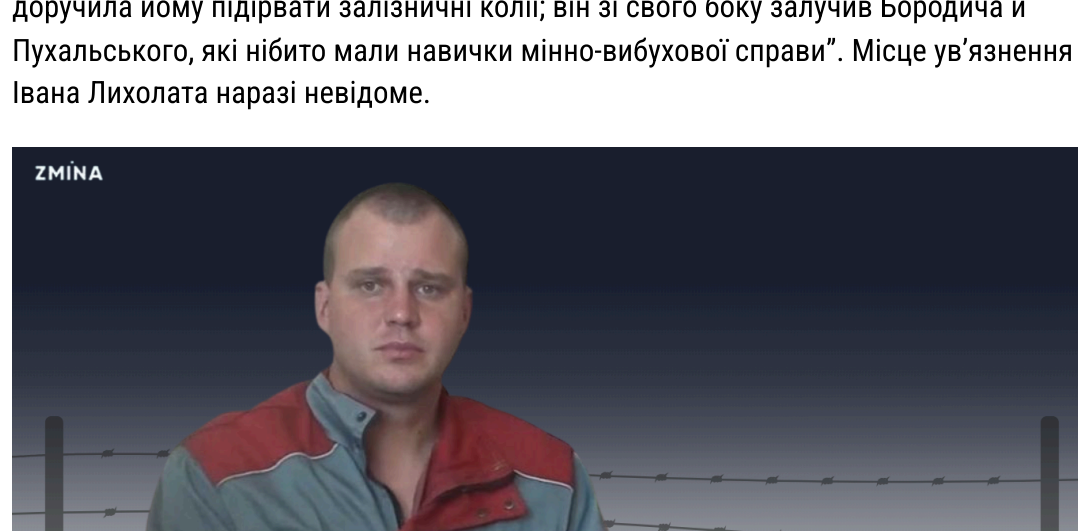
40 років ув'язнення на двох отримали батько й син – Сергій і Павло Кабарчуки. Колишнього українського прикордонника 61-річного Сергія Кабарчука і його 31-річного сина Павла Кабарчука затримали в лютому 2024 року в Лельчицькому районі Білорусі. А у жовтні 2024 року суд визнав батька й сина "учасниками диверсійно-розвідувальної групи, які за завданням СБУ переносили вибухівку для подальшого здійснення терористичних актів на території РФ і Білорусі". Звинувачення висунули за статтями: підготовка до акту тероризму (ч. 1 ст. 13, ч. 3 ст. 289); незаконні дії щодо вогнепальної зброї, боєприпасів і вибухових речовин у складі організованої групи (ч. 4 ст. 295); агентурна діяльність (ст. 358-1); незаконне переміщення через кордон отруйних речовин, вогнепальної зброї, боєприпасів, вибухових речовин (ч. 3 ст. 333-1). Кожному з Кабарчуків призначили по 20 років колонії посиленого режиму, а також оштрафували на 28 тисяч рублів. Під час перебування у слідчому ізоляторі Сергію діагностували онкологічне захворювання, наразі він відбуває вирок у виправній колонії №8. Павла катували й морили голодом у слідчому ізоляторі КДБ, а зараз утримують у виправній колонії №4.

Сергій і Павло Кабарчуки

Так само на 20 років засудили Івана Лихолата. Українець жив у Білорусі з 2013 року, був одружений із білорускою та виховував неповнолітніх дітей, коли його затримали "за співпрацю з СБУ". В жовтні 2024 року його почали судити разом із двома білорусами Борисом Пухальським та Іваном Бородичем у справі про "підтокову підруч залізниця".

Сторона обвинувачення заявила, що Лихолат "вийшов на зв'язок із СБУ, яка доручила йому підірвати залізничні колії; він зі свого боку залучив Бородича й Пухальського, які нібито мали навички міно-вибухової справи". Місце ув'язнення Івана Лихолата наразі невідоме.

Іван Лихолат

Катування, шантаж та "особливе" ставлення до українців у в'язниці

Політ'язні в Білорусі потерпають від катувань, шантажу й постійного тиску. А наявність українського паспорта лише посилює ситуацію: українців часто маркують як "агентів", переслідують, змушують давати неправдиві зізнання та піддають знущанням за ґратами.

Про те, що довелось пережити в білоруській в'язниці, українці Ольга та Микола (імена змінені з міркувань безпеки) розповіли правозахисній організації "Вясна".

Подружжя приїхало до Білорусі з європейської країни, де вони проживали з 2023 року. Їхнє рідне місто в Україні зараз окуповане Росією, а в їхньому будинку живуть російські солдати. Ольга і Микола планували переїхати до села в Білорусі, влаштуватися на просту роботу та мати змогу зустрітися зі своїм сином, який перебував на окупованій Росією території.

Але невдовзі після переїзду чоловіка і жінку затримали, звинувативши в агентурній діяльності, шпигунстві, тероризмі та інших тяжких злочинах.

Після того як подружжя влаштувалось на роботу, чоловікові зателефонували з міграційної служби та попросили прийти і розписатися. Там їх схопили озброєні спецпризначенці, вдягли кайданки та на мікроавтобусі без розпізнавальних знаків вивезли до якогось підвалу на допит. Допитували нарізно.

"Співробітник КДБ сказав, що мені загрожує 24 роки в'язниці за шпигунство, екстремизм та тероризм. У них нібито є всі докази, нібито мій чоловік знаєєв, тож я повинна з ними співпрацювати, інакше мій дитині буде дуже погано. Я відповіла їм, що ми з чоловіком і сином не шпигуни та не співпрацюємо з жодною спецслужбою світу, але вони піддали мене поліграфу – перевірили кожне моє слово. Співробітники КДБ сказали мені: "Ти, хохлушка, [Рід. – ненормативна лексика], ми тобі не віримо". Тобто це все тому, що в мене український паспорт", – розповідає Ольга.

Ольгу та Миколу тримали в нелюдських умовах протягом шести місяців без зміної білизни, засобів гігієни та можливості зв'язатися з адвокатом чи родиною. Миколу катували, змушували підписувати сфальсифіковані звинувачення, шантажували сексуальним насильством над дружиною та ув'язненням сина, що зрештою спричинило серйозні проблеми з його психічним здоров'ям.

"Я навіть не знаю, як це все описати, щоб люди могли прочитати та зрозуміти... Я йшов у туалет, а вони мене обливали сечово. Під час допиту мене саджали на стілець з отвором посередині та били ногами або палицями в пах", – згадує про пережиті знущання Микола.

Наприкінці листопада 2025 року, через пів року катувань, Ольгу в кайданках та з пів'язкою на очі повезли судитись на мікроавтобусі. Коли знали пов'язку, вона побачила український автобус з написом "Координаційний штаб військзволонерованих". Звільнення стало для Ольги несподіванкою.

"Я не знала, що відбувається якісь обміни. У слідчому ізоляторі мені розповідали, що Київ вже розбомбили, половини України вже немає, що Росія її захопила, але ми дійшли до Києва автобусом, і я дивилась, в там життя вирує, люди ходять, все працює", – ділиться враженнями жінка.

За кілька тижнів таким чином звільнили і її чоловіка. Зараз Ольга та Микола проходять реабілітацію за допомогою українських спеціалістів.

Вони хотіли б, щоб завдяки їхньому інтерв'ю якомога більше людей дізналися, що насправді відбувається в Білорусі. Адже про це мало хто говорить. І хоча в Україні для багатьох дивно, що ми приїхали з білоруського полону, хоча іде війна Росії проти України.

"Перед тим, як поїхати в Білорусь, я спілкувалася з українцями, які там живуть, і чомусь жодна людина не написала, що там таке відбувається. Я навіть не підозрювала про це. Усі писали, як там класно, що є робота, що люди добрі та люблять українців. Усі писали, ніби під копірку. Але, зіткнувшись з тим, що там відбувається, побачивши, як виконують закон, скільки влади мають поліція та КДБ... Там людей саджають до в'язниць просто за надуманими підставами. Це якась поліційна держава!" – каже Ольга.

Як розказали в організації "Вясна", для режиму Лукашенка властива така практика – спочатку ув'язнено невинних людей, утримує їх місяцями, а то й роками у в'язницях, намагаючись зламати, а тоді відпускає в обмін на зняття санкцій проти Білорусі.

Лідія Грук під час звільнення. Фото: Сергій Нунженко/«Радіо Свобода»

За словами **Анастасії Васильчук** із білоруської правозахисної організації "Вясна", протягом 2025 року за сприяння США було "помилувано" 342 особи, більшість із них – політичні в'язні.

Українців також вдається повертати з білоруської неволі: у 2024 році було звільнено п'ять цивільних, у листопаді 2025 року дотому повернулися 31 людина, а у грудні того ж року – ще п'ять колишніх політичних в'язнів. Їхній вік коливався від 18 до понад 50 років, це були люди з тяжкими захворюваннями, зокрема онкологічними.

Серед звільнених 22 листопада 2025 року 18-річна Марія Місюк, яка провела за ґратами два роки за звинуваченням у "створенні анархістського осередку для підготовки терактів". На волю також вийшов Михайло Столярчук – чоловіку присудили 6 років колонії за нібито "абір відомостей про військову техніку на території Білорусі".

До України повернулася й 30-річна мати чотирьох дітей Лідія Грук, засуджена у 2024 році за "агентурну діяльність" до чотирьох років неволі. Її чоловіком, білорусу Сєвєну Груку, присудили 24 роки за "допомогу Україні" – він відбуває це "покарання" у виправній колонії №17 у Білорусі.

Батьки політ'язнів, зокрема п'ятеро громадян України, і досі залишаються за ґратами в Білорусі, піддаючись сфальсифікованим звинуваченням, знущанням і неналежним умовам утримання. Їхні випадки продовжують фіксувати правозахисники, а питання звільнення та повернення дотому залишається актуальним як міжнародному рівні.

Матеріал написаний за інформаційної підтримки громадської організації "Вясна" та Офісу демократичних сил Білорусі

Автор: Тетяна Жукова

Джерело: ZMINA

Like

Tweet

Новини партнерів

Рецепт пирога з вищепет за 20 хвилин без...

Французька поліція провела обшуки в...

Кардіологи пояснили, чому тиск...

Trump's China Strategy Reshaping...

У Кремлі паніка: як Путін зазнає поразки...

Наступ на Чернігів-Київ з Білорусі: ось...

Тег: [Білорусь](#) [пособники окупантів](#) [Білорусь](#) [Україна](#) [політичні репресії](#) [режим Лукашенка](#)

YOU MAY ALSO LIKE...

Борьба с ОПГ Вовка: задержание брата-разведчика, миллионы долларов, сотни тысяч евро и сто шекелей 8 КВІТНЯ 2021

Рашисти тягнут до кордонів з Україною вже й берегові ракетні комплекси 28 ЧЕРВНЯ 2023

Як прокурори та судді, які повинні бюлості закон, обходять його, щоб залізти в кармани українців 30 ЖОВТНЯ 2024

